

LA PORTADA DE LA «COUPO SANTO» A BARCELONA, L'ANY 1868

En l'anyada transcorreguda s'han complert els cent anys de la portada a Barcelona de la «*Coupo Santo*» que els felibres regalaven a la ciutat comtal, segellant un pacte de veritable amistat entre els poetes de la Provença i els de Catalunya. La nostra terra ha celebrat enguany semblant avinentesa, malgrat que sien molts els coterranis nostres que ignorin aquella motivació de la «*Coupo Santo*», que sotsmogué els esperits d'un costat de la terra occitana, i que desconeixen els orígens de semblant institució.

Corria l'any 1867, quan un noble irlandès anomenat William Charles Bonaparte-Wise, fill de sir Thomas Wise, embaixador de S. M. Britànica a Grècia i de la princesa Leticia Bonaparte, neta de l'emperador dels francesos, havia tingut la pensada de convocar dins dels jardins del castell de Font Segoune, on s'havia infantat el *felibrige*, els poetes d'Avignón, Saint Remy, Carpentrás, Eyguières, Beaucaire, Beziers, Marsella, Toulouse i Barcelona.

El gentilhome irlandès, era un exquisit poeta que a la seva terra, havia conseguit conrear la llengua provençal amb estil tan elegant, que fins Mistral hagué de confessar, que semblant aptitud, li havia preservat de caure en les vulgaritats dels rimadors provençals. On degué anar aquell devot irlandès, a empouar, la meravella del seu estil tan original, si no era estudiant a fons la llengua provençal en els textos poètics dels vells trovaires occitans?

La crida de sir William, tingué meravellosa ressonància. Trenta poetes, tota la fina flor del Gal Saber de la Provença, respongué a la crida de l'irlandès i cercà aixoplug a l'ombra acollidora de les frondes dels voltants de Font Segoune. El festival poètic es perllongà per tres jornades. El dia primer, la reunió es feu als jardins del castell de Font Segoune, que havia vist, feia quinze anys, el naixement del *felibrige*, en mig de l'entusiasme del jovent i el somriure de les belles provençals. A la segona jornada, els poetes volgueren pujar a la raconada de la Vaucluse, per honorar a l'ombra acollidora dels salzes gegantins, el record del Petrarca, considerat pels *felibres* el més gran dels *troubadours*, i a Laura de Noves, l'ideal amor dels poetes. La tercera jornada, es celebrà a la històrica i papal vila d'Avignon. Mistral deia, que a Font Segoune, la festa fou el mateix que *un paradís sus terro*: a la Vaucluse, *un somni magnific* i a Avignon, quelcom mai somiat de superb, per a

cantar *la patrio e la libertá*. Cal esmentar que de Barcelona hi feren presència, entre altres, Milà i Fontanals, Francesc Matheu i Victor Balaguer, i de Girona l'Albert de Quintana. Victor Balaguer, amb l'exquisitesa de la seva opulent eloqüència, cantà la cordialitat de catalans i provençals, entre afollament de crits i d'entusiasme dels estudiants arribats de París, que volien oir de llavis de sir William el preciosisme de la seva recordança pels capdavanters del moviment, com eren Bernard de Ventadour, Guillém de Poitiers i Pierre Vidal, sense oblidar l'estol de la primera renaixensa, l'impetuós La Bellanière, el magnífic Gondouli, i el poderós geni del llenguadocià Abbè Fabre.

Mistral en recordar el seu somni de l'infantament del *felibrige* termenava amb un prodigi de recitació de les meravelles de la seva terra, amb aquestes expressions delicioses de la parla provençal:

«E quan tout lo village, envaissant lou parque, embrassa li poueto «dins uno farandoulo de joio e di beautà, come au temps de l'Age d'Or «e quan la farandoulo graciosament menaudo per la joiuno et tant «gento, Madame Bonaparte Wise emè touti li *Felibre* dansant alegrament, a son dou tamborin que tournavo vidau, se degroune a jour fali, «souto li roure—, et quand en fin, dins lou cèn fonds e qui i refrin d'«mour de libertá e di patrio, li rossignou tranquile mescleron sa can «SOU...».

Mistral fou elegit per unanimitat Capoulier del *Felibrige*. D'aquell acte nasqueren els estols del Liac d'Aix, l'Agle dels Alps, L'Escola de Fontcalquier i les Grenade, Nimes, Gardon, Alais, Montpellier, Marseille i Avignon. I així s'infantà el gros allistament del batalló dels *Felibres*, en el qual s'aflerà aquell altíssim personatge de l'alta noblesa d'Anglaterra, que més tard havia de recollir el magnífic ramellet de poesies provençals de tots els temps, amb el títol de «Parpaioun blu», que el proclamaria un dels promotors de la famosa COUPO SANTO.

R. GAY DE MONTELLA